

ERDÉSZETI UJSÁG

szak- és társadalmi lap az erdészeti személyzet részére.

Előfizetési árak:

Egész évre 4 frt — kr.
Fél évre 2 frt — kr.
Negyed évre 1 frt — kr.

Előfizetési díjak, hirdetések s bármily írásbeli közlemények a lap szerkesztőségéhez küldendők.

Megjelenik

minden Kedden

Hirdetési díjak:

Egy hasábos garmond sor vagy annak helye 10 kr. Ezen kívül minden hirdetésnél 30 kr. bélyegdíj fizetendő.

Nagyobb s többszörös hirdetményeknél mérsékelt díjak egyezség szerint.

Összejövetelek haszna.

A szászsebesi m. kir. erdőhivatalnál örömteljes összejövétel volt, mely azoknak, kik azon részt vettek, holtuk napjáig emlékezetében marad. Foijó hó 24-én ugyanis 13 ujonnan ki-nevezett erdészeti altiszt sereglett itt össze az ország minden vidékéről, hogy új szolgálatának küszöbén a szabálaszerű hivatalos esküt főnöke kezébe letegye. Tizenhárom olyan ember, ki még tán soha ebben az életben nem látta egymást, talán hírét sem hallotta egyik a másiknak s ime az eddig teljesen idegen emberek egy csapással egyszerre jó barátokká lettek s hogy azok akarnak a jövőben is maradni, az ünnepélyes eskü tetételénél csak az előbb szivükről levett s ez által mintegy megszentelt jobbjuk nyújtásával megfogadják. Valóban lélek-emelő dolog ez s fásult szivűnek kell annak lenni, ki ezen meg nem indul.

Az ünnepélyes aktus befejeztével társulva a helyben már régebben alkalmazottakkal együttesen vonult a kis csapat egy kis vendéglőbe, hogy ott a testnek is megadja azt, ami az övé. Utóvégre is az áldomás kiváló tulajdonsága a magyar embernek s míg megmarad az ő komoly mivoltában és nem fajul tivornyáva, nagyon szép és föntartandó szokás,

A szászsebesi áldomásról bizvást elmondhatjuk, hogy valósággal lélekemelő volt s azon komolyságából senki ki nem zökkent, sőt ellenkezőleg, alkalmunk nyílt a legfontosabb dolgok megbeszélésére.

Szóba került itt minden, a mi csak az

erdészeti altiszi testületet érdekli, mi nem is csoda, ha tudjuk, hogy itt együtt volt található a nagy testület minden fajtájából egy pár: kinestáriak, községiek, világi és papi uradalmakat szolgáltak, kik mind alkalmasak voltak arra, hogy a pályájukon szerzett gazdag tapasztalataikat társaikkal közöljék. Megható volt Horváth József volt somogy-endrédi uradalmi erdőőr komoly irányu fölköszöntője s buzdítása össsetartásra. Vajha szavai mindnyájunk szívében egyenlő viszhangra találtak volna!

Pedig ez csak olyan véletlen, senki által elő nem készített összejövétel volt s tartama is csak rövid, mert a társak legnagyobb részének sietnie kellett ismét haza, hogy otthon hagyott családját is elhozhassa új fészkébe. Rövid egy órai együttlét után már elszéledtek az új barátok és bajtársak a szélrózsa minden irányába s mi itt maradottak a mielőbbi viszontlátás reményében kívántunk nekik szerencsét utjukra.

Mennyivel fontosabb jellegűek lehetnének ennél az előre, kellő megfontolással előkészített társas összejövetelek, melyekhez mindenki már kész eszmékkal, indítványokkal fölfegyverkezve jelenhetnék meg! Mily sokat érne az, ha ilyen összejöveteleken tapasztalatainkat egymásnak elmondva azokon okulhatnánk, panaszainkat, örömeinket egymással közölhetnők s hol együtt keseregnénk, hol pedig együtt vigadnánk!

Pengetjük az országos egyesület nemes és nagy eszméjét akkor, midőn alig tudunk találni két igazán összetartó erdészeti altisztet; szövetkezni akarunk az ország másik végén lakóval akkor, midőn a legközelebbi szom-

szédunkkal perpatvarban élünk, vagy ha nem is, de barátságban, szövetségben sem állunk vele. Áldozatkészségről beszélnek sokan olyanok, kik nem restelik egy-két forint előfizetési-díj hátralékért becsületüket, hírnevüket bepiszkolni, szóval tudunk mi szájjal mindent s vagyunk is kofaharczosok elegen, de mikor azután a tettek mezejére kellene lépni, midőn meg kellene mutatni a világnak, hogy eddigi beszédünk nem pusztá szószátyárság, akkor tűnnek föl azután tömegesen azok, akik az adomabéli czigányt utánozva azt mondják: „sólj már te is, bibast!”

Mennyivel másképp lenne ez, ha az erdészeti altiszteknek meglennének az ő vidéki köreik, melyek ha nem többször, évenként egyszer-kétszer összehoznák tagjaikat barátságos összejövetelre, nemes mulatságra, melynél alkalmuk nyílnék eszmét cserélni, egymást buzdítani, lelkesíteni, a tétovázót megszilárdítani, a kételkedőt meggyőzni, a derekat, a nemest megdicsérni, a magáról megfelelekezettét meginteni és megdorgálni.

Sajnos, hogy ilyen köre még eddig csak egy pár vidéknek van, de a hol van, meg is látszik annak a hatása lépten — nyomon.

A legnagyobb rész még ma sem ismer egyéb czélt az esetleges összejövetelnél, mint az eszem — iszomot, sikamlós kalandok, trágár

adomák elbeszélését s midőn mindezt megcselekedték, fennen eldicsekednek vele, hogy milyen jó volt a multság. Nem egyébként, mint az egyszeri koma, aki így dicsekedett: „az volt ám csak a keresztelő! úgy lerészegedtünk, mint a disznók!”

Nem ilyenek kellene nekünk, hanem nemes gondolkodásu apostolok, akik készek kényelmüket, jóletüket s ha kell, még életüket is föláldozni nemes eszmék szolgálatában.

Alakítsunk hát apróbb köröket, ha nem is sok taggal, mert hiszen csak az egymáshoz közel lakók tehetik meg nagyobb áldozatok nélkül, hogy hébe-korba összejöjjenek; elég ahhoz 4—5 ember is, ennyi pedig majd minden vidéken akad, hol nagyobb kiterjedésű erdeink vannak. Természetes, hogy minél több tagja lesz az ilyen körnek, annál jobb,

Az összejövetelek szorosra fogják fűzni a bajtársi és baráti köteléket, növelni az egyetértést, melyre a közös czélt szolgáló mukálkodásnak olyan nagy szüksége van, sőt közelebb hozzák egyáshoz a tagok családtagjait is és néha — néha vig napot szereznek azoknak, kiknek egyébként ilyenekben alig van részük.

Az ilyen alkalmaknál történeteket, megbeszéléteket ne tartsák maguknak, hanem tovább terjesztés és mások okulása czéljából értesítsék

TÁRCZA.

A zöld örvü kopó.

(Vége).

— Mit hoztál apuska?

— Szőlőt, édes kicsikém. — Azzal térdére ülteti s össze vissza csókolja a kis fiut, az pedig boldogan majszolja az édes szemeket.

Nyilik az utcaajtó, egy görnyedt koldus lép be rajta. Kalapja kezében, imádságot morzsol.

— Apuska adjak neki szőlőt?

— Hadd el kicsikém, — sugja apja, — azzal nem lakik jól, majd ad a mama neki enni. Menj mondd meg: hogy itt van egy koldus.

A kis fiu örvendő fut a házba, hirt adni anyjának.

Költő — mert ő az — feláll a ház előtti padról, a koldushoz fordulva szánakozva megszólal:

— Fáradt és éhes ugyebár? Üljön

— Hah! ordit közbe a hang hallatára a koldus vérben forgó szemével majd elnyeli Költőt, ki megdermedve áll e szemek láttára: mintha azok villanását már látta volna életében.

— . . . Tehát mégis elértem célját?! Itt vagy zöldörvü kopó!! üvölti hörögve a nyomorult és Költőnek rohan.

Az nem mozdul, valami boszorkányság fogva tartja. —

Hallja a zajra figyelmessé lett hű élettárs szivtépő visitását, de a rémes pillanat megzsibbasztja gondolkozását, elnémitja szavát, leszereli akaraterejét, . . . csak azt a két vérbenforgó dühödt, állatias szemet látja; azok villogásából olvassa: vége vége mindennek

A gyilkos-kéz erős csapásra készen felemelkedik, a penge szinte sivit a levegében és — e pillanatban

azokról lapunkat, mely közleményeiknek mindig szívesen fog tért engedni.

Ne várja pedig senki, hogy kezdje el a másik, mert ez szokott átka lenni minden jó dolognak. Mindenkinél kell éreznie magában elég erőt és képességet arra, hogy meg bír küzdeni a kezdet nehézségeivel, mert hiszen csak az első lépés nehéz, ha egyszer azt megtettük, a többi magától jön. Vegyünk magunknak ebben a tekintetben példát a nazarénusoktól, kiknek se papjuk, se tanítójuk, hanem a gyülekezetben az emelkedik föl hívó társai oktatására, aki azt hiszi magáról, hogy őt szállta meg a szentlélek s így pap és tanító köztük valamennyi.

Legyünk mi is papjai, tanítói az összetartás, az egyetértés nemes eszméinek s ha ilyen minőségben mindenki megteszi a kötelességét, lehetetlen, hogy az eredmény elmaradjon.

„Concordia parvae res crescunt, discordia maximae dilabuntur!” mondja a latin közmondás, a mi nyelvünkön:

„Az egyetértés által az apró dolgok növekednek, az egyenetlenkedés által a legnagyobbak is szétmállanak!”

„Vigyázz”, a hű eb egy hatalmas ugrással kézcsuklón ragadva gazdája ellenségét a földre rántja és félelmesen szép fehér fogsorát vicsorítja erős morgással egyenesen a szemének.

Költő ügyes fogással kicsavarja a kést és most már fegyvertelen ellenfelétől elvezényli a kutyát

— Ördög és pokol! üvölti az erdők vadfia — mi véd téged ember?!

— Az Isten és az igazság, szól Költő, égre emelt szemekkel és a felhőkből előtört nap a mint rászórja teljes fényét, intőleg felemelt jobb kezével mint egy béke-angyal áll az előtte térdelő előtt, csak az olajág hiányzik kezéből.

— Az Isten? Az igazság?, kérdi mint egy önmagától szakadozva-remegő hangon a térdelő. — Lehet, mi védne más, most már másodszor, de lásd uram, az az ember, ki előtted térdel és kora fiatalon elzúlva az emberektől eltaszítva, lenézve a sir széléhez közelít, miattad lett szerencsétlen.

Az erdőt az Isten növesztette és vaddal népesi-

LEVELEZÉS.

Znió-Váralja 1898 Október 24.

Tekintetes szerkesztő ur!

Legyen szabad nekem is Felsőmagyarország eme gyönyörű vidékéről egy pár hirtel szolgálnom szerkesztő urnak s lapunk tisztelt olvasóinak.

A znió-váraljai erdőgondnokságnál 7 erdőőr és egy erdőlegény van alkalmazásban s ennyi közül eddig csak egymagam vagyok az „Erdészeti Ujság” előfizetője s bár minden rábeszélő tehetségemet fölhasználom, olyan nehéz őket rábírni, hogy csoportosuljanak zászlónk alá, mégis biztat a remény, hogy ha előbb nem, de már a jövő ujévtől valamennyien előfizetői lesznek kedves lapunknak. Addig is, míg ez megtörténhetnék, itt közlöm név- és lakjegyzéküket.

Folyó hó 19-én az Andrásfalu határában fekvő „Szokol” völgyben vadászatot rendeztünk, melyen csak 3 őz került hajtásba s ezekből kettő szerencsésen terítékre is került, míg a harmadik menekülése közben furcsa kalandba keveredett; amint ugyanis oldalt kiszökött, hirtelen azon vette magát észre, hogy egy maczkóval áll szemközt, melyet egy „Dudás” nevű jeles kopó hajtott. Egy pillanatra megdöbbenve állt meg mindhárom, a kopó azonban megpillantva az őzet gyorsan cserélt véleményt s ott hagyva a medvét, az őzet vette üldözőbe, minek az lett a vége, hogy a medve is, az őz is szerencsésen elmenekült.

A lelőtt őzek közül az egyik gyönyörű 8-as bak volt, a másik suta, melynél azt a különös jelenséget tapasztaltuk, hogy az első lábainak csülkei fölött egy-

tette be, az az Isten, ki a szegény embert is teremti, miért volna vétek az ha a szegény ember felhasználja azt, a mi a senkié? Mert hogy az Isten egyedül csak a gazdagok és uraknak és nem is életszükségből, hanem pusztán élvezet vágyból való vadászásra teremtette volna az erdő vadjait, azt éppen nem tudom elhinni, ahogy nem hiszem, hogy nekem ne lett volna szabad egy őzet, vagy nyulat, mikor rászorultam elejteni. Utóvégre mi célja volt vele, hogy mindig az erdőt bujta és mindig s mindenütt ott volt. a mikor és hol nem kellett volna, lennie? Legalább könyörületes és elnéző lett volna magam fajta szegény emberek iránt, de nem, még az öreg Szikoránét is feljelen-tette, pedig szegény csak egy köteg száraz galyat akart elvinni, a mi amugy is elrothad. Hiába próbáltuk szélteben terrjesztett fenyegető hírekkel megfélemlíteni, ön uram annál vakmerőbb lett. Hogy bátor, azt tudtam a Hupkó esetéből. Épp ez volt a veszte mindkettőnknek, mikor a vén bükkfánál véletlenül találkoztunk.

Örökségért pereltem. Hogy jobban célt érjek

egy farkasköröm volt, mi még az öregebb és tapasztaltabb erdőőröket is bámulatba ejtette, mert eddig még ilyet nem tapasztaltak.

A vadászat napját követő nap reggelén egy erdőőr azzal a jelentéssel állított be az erdőgondnoksághoz, hogy a „Sindelná“ nevű völgyben levő méhesben hat darab dzierzon-féle méhkast romboltak szét a medvék s vigan lakmároztak a mézből; azóta minden éjjel két erdőőr ott leselkedik a medvékre, de hiába mert azok többé nem mutatkoztak. Folyó hó 28 és 29 napjain szándékoztunk abban a völgyben, illetőleg a „Valcsa“ erdőrészben rajtuk ütni s az eredményről majd annak idején a szerkesztő ur engedelmével lapunk tisztelt olvasóit értesíteni fogom. (Előre is igen szépen köszönjük. Bár többen is akadnának barátaink közt, kik minden nevezetesebb eseményről, de kivált a lefolyt vadászatokról értesitenének; hiszen ki lenne erre jobban hivatva, mint azok, kik közvetlen részt vevők? de hova lenne akkor a kényelem? A szerkesztő.)

Addig is Isten velünk!

Györffy Illés
m. kir. közalap. erdőőr.

Nyitra-Kolos 1898 Október 19.

Tekintetes szerkesztő ur!

Röviden bár, de mégis közlök egyet-mást vidékümről, abban a hitben, hogy ez más vidékbelieket is érdekelné fog annyiban, hogy összehasonlítást tehetnek majd a maguk viszonyaival.

A mult nyáron hosszantartó szárazság úgy csemetekertjeinkben, mint őszi és tavaszi ültetvényeinkben meglehetősen megtizedelte a gyöngébb csemetéket,

de máris javában munkálkodunk, hogy a hiányt tehetőségünkhöz képest helyrehozzuk és kipótoljuk.

Az idei szarvasbögés alatt hat darab került terítékre, ami elég szép eredmény, bár többre is számítottunk.

Özallományunk a szarvasok szaporodásával szemben ijesztő módon és rohamosan csökken, a vaddisznók pedig már vagy teljesen kipusztultak, vagy pedig az őzekkel együtt csöndesebb (szarvasmentes) helyekre húzódtak, mert az idén csakugyan alig lőhettünk egy párt.

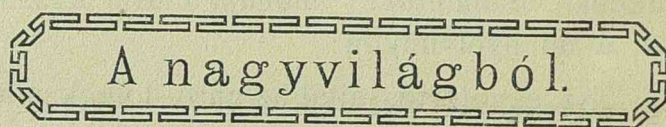
Úgy látszik, hogy a szalonkák már megkezdték őszi húzásukat melegebb vidékek felé, mert folyó hó 16-án láttam már két párt elvonulni, de nagy sajnálkozásomra lőtávolon kívül.

A „röpirat“-ot nehezen, de szívesen várom (Már felerészben ki van nyomva, de hát a viszonyok változával az egészét újból át kellett dolgozni s hetenkint 8 oldalnál több ki nem nyomható. Szerk.).

Ime szerkesztő ur úgy egy kis jóakarattal mellettem ennyi hirt tudtam összehozni egy utalványlap szelvényén. Bár példámat mások is követnék!

igaz hive

Szlimák János
közal. m. kir. erdőőr.

Megírtuk volt lapunk mult számában, hogy Bécsben Müller dr. egyetemi segédtanár és az egyik kórházi ápolónő is megkapták a pestist, ezt a rettenetes betegséget, melyet a magyar köznép méltán keresztelt el „dóghalál“, „feketehalál“ nevekkkel, mert csakugyan

ügyvédemnek egy őzet ígértem. Ígértem, megkellett tenni.

Fuldokló köhögés szakította félbe a szerencsétlent beszédében. Majd tovább folytatta:

És ekkor csak ne fordult volna hátra, mert a hogy meppilantottam, viszaakartam térni. Hiába! más-képen történt. Peremet elvesztettem, mert éreztem, hogy öntől nem szabadulhatok. . . .

A mit tettem, azért megbűnhődtem: de csak a saját lelkiismeretem előtt, mert a hogy a börtönből kikerültem, falumban nem volt maradásom. Az emberek elkerültek, az ebek megugattak falu hosszát. Munkát másutt sem kaptam. Így kitaszítva az emberek közül, azt a kis pénzt, mit a fegyházból magammal hoztam arra fordítottam, hogy mindennap leittam magamat. De a pénznek hamar nyakára hágtam; dolgozni már nem volt kedvem, ha kaptam volna is munkát, meg betegnek is éreztem magamat, részegségemben egy éjjel esős időben a mezőn háltam: azóta minél tovább erősebben köhögök, sőt vért is köpök.

Ilyen állapotban mit tehettem egyebet, mint hogy kolduljak. Hej pedig de nehéz sorsa van a koldusnak! Éhségemet még csillapíthattam, de az ivási szenvedély kielégíthetlensége majd megörjített. . .

Ekkor eszembe jutott, hogy Ön miatt lettem szerencsétlen, megtudva hogy ön boldog ember, elhatároztam, hogy legyünk egyformák, legyünk: halottak. . .

Sok nélkülözés közt, sok fáradsággal kóboroltam ön után, de nem találtam. . . mig a végzet véletlenül ezen magányos erdei lakhoz nem vezérelt. . .

Most itt vagyok. . . Tervem nem sikerült, tegyen velem, a mit akar. Tudom, viszakerülök ismét a börtönbe. . . Legalább lesz hol fejemet halálra hajtssam, hisz érzem, hogy soká nem élek.

Megint elfogta a köhögés. Látszott, hogy a beszéd még jobban megviselte.

Költő, ki az egész beszéd alatt figyelmesen hallgatta őt, gyengéden érinté vállát és megszólalt:

— Keljen föl barátom. Nyujtsa jobbát megbékülésünkre. A mit ön ellenem tett, azt felejtssuk el; mit

ebből a nyavalyából alig van menekülés, mint ahogy ezt Müller orvos esete is bizonyítja, ki a leggondosabb ápolás dacára a megfertőzés után ötödnapon meghalt. Az ápolónő még él ugyan s bár naponként befecskendik neki a Pasteur által főtálalt pestis elleni szérumot, a kezelő orvosok nem igen biznak fölgógyulásában. A bécsiek rémületét legjobban jellemzi az, hogy a jobbmódu polgárok ezer számra hagyták el a várost s az idegenek legnagyobb része is elutazott. Ez a tulságos félelem azonban talán túlhajtott, mert olyan óvintézkedések lettek téve, hogy a vész továbbterjedése szinte lehetetlen.

A politikai körök figyelme most leginkább Franciaország felé irányul, melyben még mindig nagyon élesek az ellentétek a polgári és katonai hatalom közt s félni lehet, hogy valamelyes államcsíny következtében ki fog törni a forradalom. A száműzött trónkövetelők hivei úgy látszik elérkezettnek látják az időt a köztársaság megdöntésére és a császárságnak újból való fölállítására, mert az országban lévő számos hívük nagy tevékenységet fejt ki.

Franciaország különben az által is magára vonta a világ figyelmét, hogy egyik tisztje csekély csapatával Afrikában egy olyan várost vett birtokába, melyet Angolország magáénak tart s nem akarja azt kezei közül kibocsátani, mi könnyen háborúra vezethetne a két régi ellenség közt, de remélhető, hogy sikerülni fog az ellentéteket kiegyenlíteni és az ügyet békésen elintézni.

Ausztriában a képviselők még mindig veszekednek a velünk való kiegyezés fölött, melynek kérdése már nem egy botránynak lett okozója; példájukat kezdi különben követni a mi országgyűlésünk is és kérdés, hogy meg fogják-e találni a helyes utat és arányt a

kiegyezés megkötéséhez. Ő felsége a király most nálunk tartózkodik s legtöbbszörre Gödöllőn lakik, hanem beherándul a székesfővárosba, hogy a trón zsámolyához járulókat kihallgatáson fogadja.

Hasznos tudnivalók.

Lámpaüveg biztosítása elpattanás ellen. Nagy kellemetlenség nem csak a háziasszonyra, de az egész házra is, ha a lámpaüveg eltörik, kivált akkor, ha nem lehet hirtelenében másikat venni, mi kivált olyan helyeken, hol nincs közelben kereskedés, könnyen megesik. Ennek elejét vehetjük a következő eljárással: a lámpaüveget hideg vízbe tesszük s így helyezzük a tűzhelyre, ott hagyván addig, míg a víz fölforr. Ekkor levesszük a tüzről s kihűlni hagyjuk. Az így kezlet üveg nem olyan könnyen hasad meg a láng hevétől. Sokan azt állítják, hogy a gyémánttal végig karcolt üveg is tartósabb.

Olajfestésű képek fölüjtitása. Az elpiszkolódott olajfestményt egy lágy szivacs (spongya) segítségével friss vízzel óvatosan lemossuk s azután egy pohár pálinka, egy tojás fehére és $\frac{1}{3}$ deka finomra törött sárga cukorból álló s jól összekevert keverékkel egy szivaccsal finoman bevonjuk. Ennek az eljárásnak nem csak az az előnye, hogy a festék megrepedezését és lehullását megakadályozzuk.

Hogy a salátánk magba ne hajtson, ezt nagyon egyszerűen azzal akadályozhatjuk meg, ha annak tövét közvetlen a föld fölött éles késsel felényire bevág-

pedig én, véleménye szerint, vétettem önnek bocsássa meg nekem. Csak kötelességemet teljesítettem: akkor a világi törvényeknek engedelmeskedve, most pedig hitem parancsának, hogy ellenségemnek megbocsássak.

Halottak estéje van. A halál csendes birodalmát, a temetőt élők lepik el: elűzve az éj sötétségét a lámpák, mécsek és gyertyák százaival... Költő is ott van, gyertyát és koszorút tesz egy nem rég hantolt sirra. A sir lakója, kinek ő fogta le megtört szemét: az erdők megtért vad fia.

ISTVÁNFI.

Nőül vette testvérét.

A nagyváradai törvényszéket igen tragikus történet foglalkoztatta. Egy békés házaspárról huszonegy esztendei együttélés után kiderült, hogy egymás testvérei. E miatt a törvényszék hivatalból indította meg a házasság felbontására való eljárást. A különös eset története a következő:

Az ötvenes évek elején élt Nagyváradon az Újvárosban B. J. jó módu iparos, a ki fiatalon nősült s a felesége két évi házasság után meghalt. Egy kicsi lányka maradt utána árván. Az iparos egy év multán másodszor nősült. Az új feleséggel három esztendeig élt zavatalan boldogságban, három évi együttélésük után pedig kicsi fiuk született. A melyik órában a gyermek megszületett, abban az órában hunyta le örökre szemét az anya. A férj nem tudta túlélni felesége halálát s rövid fél esztendő múlva követte a sirba. Az árván maradt gyermekeket a rokonok vették magukhoz. A kicsiny gyönyögöt — kit Jánosnak kereszteltek — a nagyváradai szőlőhegyen nevelték, de leány testvéréről sohse tettek előtte említést. A kis fiuból szép szál legény lett, a kit 1874-ben besoroztak Henrikbakának. Itt katonáskodott a váradai várban, s itt ismerkedett meg egy eselédleánynyal, a kinek a sorsa meghatotta. A leányzó is olyan árva volt, mint ő. A fiatalok szerették egymást, s 1877-ben, mikor a legényt örmesterként szabadságolták, egy novemberi napon egybekelt az

juk; ez által megakadályozzuk, hogy túlságos sok tápanyagot vegyen fel, míg a bemetszetlen fele még mindig elég erőt nyújt a növénynek a tovább élhetéshez és fejlődéshez. Ezt az eljárást a kertészek már régóta követik, de lehetnek sokan, kik még nem tudnak róla s talán nem egy szives olvasónk hálás lesz majd a nyáron jó tanácsunkért.

Különfélék.

Ismételten kérjük mindazokat, kik lejárt előfizetéseiket még meg nem ujtották, vagy egyébként is hátralékban vannak, hogy az előfizetést e hó folyamán rendezni sziveskedjenek, mert az év végének közeledtével magunknak is le kell számolnunk hitelezőinkkel. Egyben kérjük t. olvasóinkat érdekesebb híreik közlésére.

Sokoldalú ferfiu. Macaire Iszák volt a neve s a múlt században élt. S hogy mi volt az ő foglalkozása kitűnik az alábbi cégfeliratból, mely annak idején az ő háza fölött ékeskedett:

„Macaire Iszák, borbély, fodrász, kirurgus, tanító kovács és szülész. Beretvál egy suox-ért, haját vág két soux-ért, ráadásul be is hajporozza, meg is keni haját

oltár előtt a leánynyal. A férj csizmadia-boltot nyitott s ma is jóra való mesterembernek ismerik. Most azonban huszonegy esztendei békességes házasságuk után ki fog aludni a barátságos láng meghitt családi tűzhelyükön. Két hónappal ezelőtt a nagyvárad kir. ügyészséghez névtelen följelentést küldtek. Az a meglepő értesítés volt az írásban, hogy B. János nagyvárad czizmadia mester hites férje a saját nővéreinek. Az ügyészség nyomban megindította az eljárást és pedig az új anyakönyvi törvény értelmében polgári uton. És így az a példátlanul álló eset következett be tegnap, hogy Balázs Elemér dr. a kir. ügyész hivatalból kívánta a házasság fölbontását. A házasság védője Tury Káimán dr. volt. A tárgyalást Pallay Jennő törvényszéki bíró előtt tartották meg. Ott voltak a felek is a tárgyaláson. A derék, érdemes iparos sirva védkezett, mikor előadták a tényállást.

Dehogyan tudtam azt, dehogyan tudtam! — mondogatta s kétségbeesetten tördelte a kezét:

Istenem, istenem hát most el kell válnom a Katiczámtól! — volt panasvos kiáltása.

Az asszony is szégyenkezve, megtörten sirdogált az egész tárgyalás alatt.

A tegnapi tárgyaláson még nem hoztak határozatot s így az ítélet kihirdetéséig együtt, szabadon él tovább a derék házaspár. De csak addig.

a jól nevelt mamzelleknek; lámpagyújtogató s elszegődik egész évre vagy évnegyedre. A fiatal embereknek a legkitünőbb módszer szerint oktatja a nyelvtant s szigorú gondot visel az erkölcsükre. Tanít ezenkívül éneket és hogyan kell lovakat patkolni. Készít és foltoz csizmát és czipót, tanítja a zenét különböző hangszereken, tyukszemeket és eret vág. Tanítja a cotillont meg egyéb tánczokat házban és házon kívül. Illatszereket árul nagyban és kicsinyben, továbbá mindenféle papirost, irodaszereket, besózott heringet, szentjános-kenyeret, egérfogót és egyéb édességet, burgonyát, gyömbért, virslit, kolbászt és egyéb főzeléket.

Lincselés Ferendián. Mint Versecről írják, Ferendia temesmegyei községben egy Lázár Alexa nevű oláh ember állatias kegyetlenséggel meggyilkolta Andres Juon tizenkét éves fiút. Az utcán támadt rá és fejszével szétrombolta fejét. A községi bírónak, a ki két községi szolgálóval elfogatta a tébolyodott ambert, Lázár Alexa azt mondta, hogy valami isteni sugallat késztette őt a gyilkosságra. A község házára vitték s ott becsukták, a bíró pedig kocsin ment a szomszéd faluba csendörökört. A míg odajárt, a meggyilkolt gyermek szülei felbőszítették a népet, a mely betört a község házára és elűzvén a szolgálókat, a szó szoros értelmében darabokra tépdeste Lázár Alexát. Mire a csendörök előkerültek csak fölismerhetetlen husczaflatokat találtak. A vizsgálat megindult, de mindenki tagadja, hogy része volna a lincselésben.

Kutyák a hadseregben. Mint a lapok írják, az orosz hadügyminister elrendelte, hogy hadiszolgálatra idomított kutyafalkákat osszanak be a határszéli orosz ezredekhez. Wannovszki tábornok a legutóbbi orosz-török háború folyamán megfigyelt egy kis kutyát, a mely rendkívüli éberségével és okosságával tűnt ki. A kis állat kitűnő szolgálatot tett az előőrson. Mikor az éhségtől, fáradtságtól elcsigázott katonák éjjel álmra dőltek, egyiktől a másikhoz szaladt, ébresztgette őket a legcsekélyebb gyanus nesznél pedig hangosan ugatni kezdett. Mikor Wannovszki 1881-ben hadügyminister lett, ráemlékezett az okos kis kutyára és kezdeményezésére komoly kísérletek indultak meg a kutyákkal. Az első próbák vadászekkel történtek, még pedig Varsó környékén a hol igen sok a nyúl. A kutyák az első nyúl láttára felmondtak minden hadi dresszurának és a nyulak után iramodtak. Ezzel aztán hosszú időre vége is szakadt a hadi ebekkel való kísérleteknek. A múlt évben az urali farkaskutyát fogták járomban s ez aztán tökéletesen bevált. A kis kozák race, borzas szőrével, lándzsaaalaku füleivel fityet vetett a nyulaknak és meghódolt a katonai fegyelemnek. Az ilyen kutyáknál főleg arra törekednek, hogy lassu morgásra szoktassák a hangos ugatás helyett, nehogy az állatok egymást megtévesszék. Adott jelre a kutya kémszemlére indul, a haditeret megszemlélésére. Ha visszatér, nyugtalanságával vagy nyugodt magaviseletével árulja el, talált-e valami gyanusát, vagy sem. Minden kutyának száma és nyakra valója van; a nyakra való kaucsukból készül s táviratok elhelyezésére alkalmas.

A százéves emberekről. Az újabb idők Mathuza-salemjeiről érdekes adatokat olvasunk az egyik tudományos folyóiratban. Franciaországban 60 ezer, Angliában 3 ezer, Oroszországban 250 lakosra esik egy százéves ember. Megjegyzendő, hogy ezek az agastyánok majdnem mind

házas emberek s nagy ritkaság, hogy agglegény ilyen magas kort megérhetne. Megbízható és szigorúan ellenőrizett adatok szerint az újabb kornak ezek voltak a legidősebb emberei: Laurence James, Skótország, száznegyven éves; Comit Ferencz, Anglia, százötven éves és Surrington J., Norvégia, százhatvan éves 1747-ben meghalt egy gárda-kapitány, a ki 128 évet élt, de csak százéves korában házasodott először.

A magyar nóta miatt Nagykanizsán közös hadseregbeli bakák és honvédbakák között nagy háboruság volt, melynek emerhalál lett a vége. Ugy esett a dolog, hogy egy korcsmában Pozsonyból jött közös bakák találkoztak honvédekkel. Ott volt a cigány is és a hadfiak csakhamar vigan mulatoztak. Egyszerre a közös bakák német táncdarabot akartak huzatni, de ezt nem engedte meg Tigeli Antal strivhegyi illetőségű közhonvéd, a ki, hogy nagyobb sulya legyen föllépésének, egy forintot adott a cigánynak, hogy magyar nótát huzzon. A magyar nóta miatt azután összeverekedtek a közösök és a honvédek. Csakhamar a panganét is dolgozni kezdett és a katonai őrző, melyet a korcsmáros segítségül hívott, egy ideig mit sem tehetett a vadalkozó katonák ellen. Ott volt már az őrző, a mikor Tigeli Antalt, a magyar nóta védelmezőjét agyonszúrták és még két katonát halálosan megsebesítettek. A verekedésnél még husz katona sebesült meg.

Világtörténeti emléknapiak. Október 24. Barbarossza kalózkirály, a földközi tenger réme. A tizenhatodik század elején Éjszak-Afrikában Barbarossza Horuk volt a legfélelmesebb tengeri rabló és már ifjúságában testvérevel, Kajreddinnal együtt üzték a tengeri rabló mesterséget.

Mindketten Mohammed tuniszi sultán szolgálatában állottak s csakhamar egész hajóraj fölött rendelkeztek.

1516-ban az algiri emir segítségül hívta a kalózokat a spanyolok ellen, ezek meg is jelentek a városban, a spanyolokat elkergették, az emirt megfojtották és Algir uraivá tették magukat.

Borzasztó kegyetlenséggel üzték az ozmán kalózok a rablást az elfoglalt Algirban. A kalóz testvérek egymásután verték meg ellenüket, míg végre Gomares spanyol helytartó 1519-ben az idősebb testvért menekülése alkalmával megölette.

Ezután az ifjabb testvér, Kajreddin vette át a vezérletet s még kegyetlenebb módon üzte gaztetteit. Őt rettegte a világ Barbarossza kalózkirály néven.

I. Szelim szultán Algirt a török uralom alá helyezte és Kájreddint basának nevezvén ki, tizezer janicsárt adott vezérlete alá. Ezzel a sereggel azután a kalóz a spanyolokat egy szálíg kiverte Algirból, Tunszit pedig a bitorló Muley Hassantól vette el. Kajreddin II. Szolimán szultántól katonát és hajóhadat kapván, az elmenekült Muley Hasson tartományát egymásután elfoglalta, a keresztények ellen való kegyetlensége szörnyűséges volt; az asszonyokat részint a kalózoknak ajándékozta,

részint azokkal és az elfogott férfiakkal kereskedést üzött, az öregeket és gyerekeket pedig a tengerbe dobatta.

V. Károly császár és spanyol király 30.000 emberrel és 500 hajóval rátört Barbarosszára, a ki 50.000 emberével elbizakodva várta őt. Károly császár 1535. július 25-én Golettát ostrom alá vette, az ellenséges hajóhadat, mely 86 hajóból állt, elfogta és iszonyu mennyiségű élelmi, hadiszert és fölszerelést ejtett hatalmába.

Midőn Barbarossza a városba visszavonult, a fellegvárt már a nyolcezer rabszolgaságba vetett keresztény hatalmában találta, a kik bilincüket széttörve, kiszabadították magukat a rabságból, fegyvert ragadtak és az őrséget lefegyverezték. Ezt látva Barbarossza, a várost 7000 törökkel elhagyta és Algirba menekült.

V. Károly 20.000 keresztényt fölszabadított és Muley Hassant tette helytartóvá.

Barbarossza ezután a tengeri kalózságot még rettenetesebben üzte s nem kimélt semmit és senkit, Eória Genua dogeját és császári admirált megverte, a keresztényeket Mahonból Minorkába hurcoltatta, 1540-ben Kastelnuovó dalmát kikötővárost iszonyu vérengzés után elfoglalta, 1540-ben Kandia szigeténél egy keresztény hajóhadat megsemmisített. I. Ferenc francia királynak szövetségesévé szegődvén, Nizzát 1543-ban elfoglalta.

Ezek után 7000 fogolylyal érkezett Konstantinápolyba, hol 88 éves korában meghalt.

Töltött puska a szinpadon. Zágrábból táviratozzák: Az itteni színházban előadás közben sajnálatos baleset történt, a melyről még nem tudják, hogy bűnös kéz okozta-e, vagy pedig véletlen. A darab egyik jelenetében ugyanis Barbarics színésznek puskájával rá kell lőnie egy másik szereplőre, a ki éppen a szintársulatnak egy Porfluck nevű tagja volt. Hogy-hogy nem, Barbarics puskája vaktöltés helyet golyóra volt töltve. Mikor el-sütötte, Porfluck velőt rázó sikoltással rogyott össze, a golyó mellébe hatolt és veszedelmes sebet ejtett rajta.

Pusztító vihar. Szalonikiból táviratozzák: A mult vasárnap borzasztó vihar dühöngött Szaloniki környékén. A város mellett van a Zaliko folyócska. Ennek medrében, mely rendesen ki van száradva, vasárnap éjjel ötven utas kereskedő tanyázott. Éjsféltájban roppant víztömeg szakadt le a hegységből s az első rengeteg hullám elborította az alvó kereskedőket, kik közül negyvenöt odaveszett.

Szerkesztői üzenetek.

Hermán Ferencz urnak. N. Z á b l a t. A küldeményt vettük és fölhasználhatjuk. Köszönet a buzgóságért. Nem akadna itt-ott az ottani érdekes dolgokról vagy egy hosszabb értesítés? M a t k o v i t s A l b e r t u r n a k. Tölgyes Az a szerencsétlen sárga czédula valóban tévedésből került lapjába mert nálunk levő szomszédját illette volna. Bizon nem csoda, ha az ember a hátrelékok tömkelegében ki sem ismeri magát. Boocsánat és üdvözet!

Felelős szerkesztő és lapkiadó tulajdonos
Podhradszky Emil.

MEGJELENT
a
BLUM ÉS TÁRSA
udvari egyenruha szállítók

legujabb árjegyzéke.

Kérjen mindenki egy példányt ezen kiváló elsőrangú czégtől, mely bérmentve lesz azonnal beküldve.

A nagyméltóságu földmívelésügyi m. kir. Ministeriumnak 1894 évi augusztus hó 11-én kelt magas intézkedésével,

Czégünk ujrolag megbizatott
a nagytekintetű erdőtisztek és az erdészeti altisztek egyenruha szállításával.

Tisztelettel értesítjük, hogy nálunk minden néven nevezendő egyenruházati cikkek

hivatalos úton részletfizetésre
megrendelhetők.

POLGÄRI RUHÄK

a legjobb francia és angol divat szerint készíttetnek.

Videki megrendelések kiváló figyelemmel eszközöltetnek.

Óvakodjék mindenki oly czégektől, melyek olcsóbb ajánlattal akarják régi vevőinket félrevezetni.

Kiváló tisztelettel

BUDAPEST, IV.
Sütő utca 2, Szervitater sarkán.

BLUM és TÁRSA

elsőrangú egyenruha készítő intézete.
 Ő csász. és kir. Fensége József főherczeg udvari szállítói.
 Szerb kir. udvari szállítók. A földm. m. kir. miniszterium szállítói.

Nyomatott Stegmann János könyvnyomdájában Szászsebesen.